

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

„A magyarság együttműködése román pártokkal hasznos”

Szabolcska Mihály nyilatkozata a magyar politikáról és a református püspökválasztásról —

Temesvár, szeptember 30.

Az impérium átvétele óta a bánsági erdélyi református hitközségek közül számosan — azok, melyek azelőtt debreceni püspökséghez tartoztak — ezetél nélkül maradtak. Ezen a bajon karkak a hitközségek segíteni, amikor smételten tettek kísérletet a király-lágómelléki református egyházkerület negalakítására. Hogy mennyi viszona-agságon ment keresztül azóta az új gyházkerület, az az olvasó előtt elég-é ismeretes. Tudott dolog az is, hogy az újabb püspökválasztás most folyt és, hogy Sulyok István megvá-asztását Lepadatu kultuszmi- niszter

nem hagyja jóvá.

Szükségesnek láttuk, hogy ezekre a dolgokra vonatkozólag kérdést intéz-ünk Szabolcska Mihályhoz, a je-les költőhöz és bánsági főespereshez, akitől a következő nyilatkozatot kaptuk:

— Három esztendő előtt Sulyok Istvánt, mint legidősebb esperest, meg- választottuk püspöknek, azonban a kormány lemondatta. A kormány ugyan azt mondta, hogy előbb tétő alá akarja hozni az interkonfesszi- onális törvényt s csak azután kerülhet sor a választásra. Szervezkedésünket azonban elismerte a kormány, mert azzal Csermák egyházkerületi fő- jegyző utján állandó érintkezésben van. Junius 10-én tartott közgyűlésén azonban az egyházkerület, a megígért törvény késedelmezésére való tekintet- tel, újból elhatározta a püspökválasz- tást. Ekkor történt, hogy azok, akik nem bíztak abban, hogy Sulyokot újra való megválasztása esetén megerősítik,

engem kértek fel

a jelölés elfogadására. Miután előze- sen magam két ízben is jártam Buka- restben Sulyok megerősítése érdeké- ben anélkül, hogy valamit el tudtam volna érni, azért a jelölést elfogadtam. Mikor azonban láttam, hogy Sulyok barátai ragaszkodnak Sulyok István újra való jelöléséhez és megválasztá- sához, a lapokban nyilatkozatot adtam közre, hogy a jelöléstől visszalépek. Félreállottam, noha több bánsági egy- házközség továbbra is ragaszkodott je- löltségemhez. Csak ezzel magyaráz- ható az a különös dolog, hogy dacára

annak, hogy csak egy jelölt volt, mégis rám is estek szavazatok.

— Az egyházkerület másodsor is püspökévé választotta Sulyok Istvánt. Nyomban megszólalt azonban Lepa- datu kultuszminiszter és kijelentette, hogy Sulyok Istvánt a püspöki szék- ben — ettől félték az engem jelölők előre — nem erősíti meg. Most már nincsen más hátra, minthogy a bán- sági és bihari magyar reformátusok megvárják a vallásügyi törvényt, melyet a kormány végre határozottan kará- csony tájára ígért. A püspökválasztást akkor

újra megejtik.

Hogy a kerület harmadszor is jelöli-e Sulyok Istvánt, vagy pedig másképpen határoz, azt még nem lehet tudni. Mindenesetre kívánatos volna mindet- től eltekintve, hogy az egyházkerület végre zavartalanul működhessek és vezetőt kapjon.

Ezeket mondta Szabolcska Mihály református főesperes.

Utána Szabolcska Mihályt a politi- kust, akartuk megszólaltani, mint a Magyar Párt temesvári tagozatának egyik vezetőjét. Azt kérdeztük tőle, hogy mi a véleménye arról, hogy a Magyar Párt egyes kérdésekben érint- keztetést és együttműködést keressen-e, mint tette volt a mezőgazdasági kama- rai választásoknál, egyes román pártokkal?

— Ahol valamely román párt részé- ről — válaszolta — jóindulatot látok a magyarság részére, ott felcsillan a szemem és remélem, hogy végre meg- értő szívet találunk s azért

hasznosnak tartom

az együttműködést a minket megértő román párttal. Iskoláink, közintézmé- nyeink, sok kulturális, politikai és gazdasági kérdésünknek kell már vala- hára elintéződnie. Remélem, hogy ezekben az ügyekben beáll a rég szük- séges változás, javulás s amely román párt minket ebben támogatni fog, attól bizonyos vonatkozásban mi sem ta- gadhatjuk meg az együttműködést.

Az interjunak vége szakadt. Töme- gesen jöttek vendégek. A temesvári magyarságnak ünneplőbe öltözött kép- viselői, dalárdák, egyesületek küldött- ségei, tisztelők, barátok nagy számban köszöntöttek be. Névnaptól jöttek kö- szöntők. Mihály napja van és Sza- bolcska, a poeta-pap, névünnepe ül.

Szívből szóló, őszinte köszöntők hangzának el. A jókívánságok özöné- hez odakapcsoljuk a miénket is: a jó Isten tartsa meg Szabolcska Mihályt, a bánsági és erdélyi magyarság büsz- keségét, még sok-sok évig erőben, egészségben, szellemi frissességben!

— A ZSIDÓKÉRDÉS MA MÁR MÁS FÁZISBA JUTOTT. Buka- restből jelentik, hogy Cuza ta- nár a napokban manifesztumot bo- esát ki, amelyben felszólítja az ifjúságot, hogy rendszeresen látó- gassák az előadásokat. Azzal, indo- kolja felhívását, hogy a zsidókér- dés ma már más fázisba jutott, megváltozott eddigi véleménye és most már az 1914. év előtt is ittlá- kott zsidókat egyenrangú polgárok- nak tekinti. Az azóta bevándorol- takat azonban ki kell kergetni az országból.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.50, Párisban 10.20.

Temesvári magánforgalom szeptember 30-án reggel:
Dollár 209%, angol font 1018, francia frank 9.96, svájci frank 40.60, lira 8.60, szokol 6.24, dinár 3.72, magyar korona 335, osztrák silling 29.60.

Zürichi zárlat szeptember 29-én:

Berlin 123.30, Newyork 518.12, Páris 2450, Prága 15.35, Belgrád 9.20, Varsó 85.—, Am- sterdam 208.35, London 2509.—, Milano 21.02, Budapest 72.50, Bukarest 2.50, Bécs 73.15.

Bukaresti zárlat szeptember 29-én:

Devizák: Páris 990, London 1013.—, Newyork 208.—, Milano 847, Zürich 40.— Berlin 49.—, Bécs 29.30, Prága 6.16. Valuták: Napoleon 790, márká 48.50, Leva 1.48, török font 112, angol font 990, francia frank 9.85, svájci frank 39.—, lira 8.45, drachma 800, dinár 8.55, dollár 206, lengyel márká 34, osztrák silling —, magyar korona 28.—, szokol 6.10.

Temesvár hódolata

az uralkodópár előtt

Temesvár, szeptember 30.

Befejeződtek azok az előkészületek, amelyek Ferdinand király Öfel- sége vasárnapi temesvári látogatását minél impozánsabb külsőségekkel lesz- nek hivatta felruházni. A városi ható- ság ma küldte el a meghívókat, amelyek külön-külön szólnak az álló- máson való fogadtatásra és a kiállítás ünnepélyes megnyitására, továbbá a prefektura nagytermében leendő fo- gadtatására és végül a diszebedre. Meghívókat kaptak az egyházi, kato- nai és polgári hatóságok, testületek és általában a közélet előkelőségei. A banketten képviselve lesz a megye kö- zönsége is, amennyiben minden járás- ból a főszolgabíró és egy-egy földmü- vesgazda kapott meghívót. A munkás- ság egy képviselőjét szintén meghívták a diszebedre. A királyi család megér- kezése után a mehalai új görög keleti román templom alapkövetéti ünne- pére indulnak, majd az állatkiallítást keresik fel. Az állomáson George- vici Lucian dr. főpolgármester fejezi ki a királyi vendégek előtt a város hó- dolatát, majd ősi szokáshoz híven át- nyújtja a kenyeret és sót. A megyei prefekturára meghívottak délben a nagyteremben helyezkednek el félkör alakban és ott Bejan Kornél helyet- tesprefektus üdvözlő Öfelségét és mu- tatja be a küldöttségeket. Délután fél- kettőkor lesz a diszebed, amelyen Georgevici Lucian dr. főpolgár- mester mond felköszöntőt az uralko- dóra és családjára.

A bevonulás utvonala in sorfalat ál- lanak az iskolák növendékei, tizenöt- ezer megyebeli vidéki lakos, továbbá a katonaság és a város közönsége. Az alapkövetétnél részt vesz Comsa Gergely dr. aradi román püspök és Nicolics lugosi görög katolikus püspök is.

A vasárnap délutáni sportünnepsé- gen, amelyen az összes temesvári sportegyletek résztvesznek, közel ezer főből álló felvonulás lesz.

— A magánoktatási törvényja- vaslaton nem nyithatnak. Buka- restből jelentik: Anghelescu közoktatásügyi miniszter nyilatko- zatot tett, amely szerint szó sem lehet a kisebbségi oktatásról szóló törvényjavaslat bármilyen módosi- tásáról. A javaslat abban a formá- ban kerül az ősz folyamán a kama- ra elé, amelyben az elmúlt ülészak alatt beterveztették és amelyet a szenátus már meg is szavazott. Ép- pen úgy nincsen szó egy kisebbségi államtitkárság felállításáról.

Szücs- és szörme- áruház

67

Eisenstädter S.
utóda

Temesvár
Belváros, Szent
György-tér.

A hétszeres gyilkossággal vádolt Reinitz bizik felmentésében

„Számít egy gallér, amikor ilyen nagy üzletről van szó?”

Nagyvárad, szeptember 30.

Tegnap reggel hét órakor két fogházor kíséretében érkezett meg Reinitz Jakab a szatmári vonattal Nagyváradra, ahol a tábla előtt megkezdődött a felelősségi tárgyalás. Reinitzet tudvalevőleg a törvényszék

hétszeres gyilkosság

büntette miatt életfogytiglani fegyházra ítélte. A nagyvárad állomáson két fogházor és a fogház igazgatója varták a vonatot. Az örök lesegítették a vasuti kocsió Reinitzet és jelentés kíséretében átadták a nagyvárad fogház igazgatójának. A peronon óriási közönség tolongott, mindenki látni akarta Reinitzet, aki lassan, fáradt léptekkel haladt a kijárat felé.

Az állomás előtt fényképeztek rohanták meg Reinitzet, de ő indulatosan hátraugrott és tiltakozott az ellen, hogy lefényképezzék. A fogházorok Sovrea a vezetőügyésznek adták át a vádlottat.

A tárgyalás

délelőtt kilenc órakor kezdődött. Elnök volt Ilie Andor dr. tanácselnök, a vádat Mircea Lițiu főügyész helyettes képviseli, a védelmet Simona dr. és ifj. Borghida Lajos dr. ügyvédek látják el. A tárgyalás megnyitása után bevezették a terembe Reinitzet, aki arccal a közönségtől elfordulva, kalapját jobb kezében tartva, az elnöki emelvény elé lép és udvariasan meghajítja magát.

— Tud románul? — kérdezi az elnök.

— Nem, — volt a meglepő nyugalommal adott válasz. Elmondja, hogy Kántorjánoson született, szatmári nagykereskedő, felesége Grosz Berta, magyarul, németül és zsidóul beszél.

— Milyen iskolákat végzett?

— Nem jártam iskolába.

— Büntetve volt?

— Két ízben. Először 1915-ben fizesésképtelenségből kifolyólag, másodszer pedig 1916-ban zsarolási kísérlet miatt.

Domokos László dr. szavazóbíró ezután belekezd a hatalmas vádirat felolvasásába, mely lefoglalta az egész délelőttöt. A vád szerint Reinitz egyik áldozata Grosz Hermann szatmári kereskedő volt, akit a nagybányai erdőben találtak meg holtan.

A déli szünet alatt egyik nagyvárad újságíró beszélgetés folytatott Reinitz-el és azt kérdezte, mit gondol, elítélik-e?

— Ki van zárva, teljesen

ártatlan vagyok,

— felelte Reinitz.

— Mit csinál, ha felmentik?

— Kimegyek Amerikába.

— És ha elítélik?

— Felajánlom lelkemet Istennek.

Délután négy órakor nyitotta meg az elnök újból a tárgyalást, amely Reinitz részletes kihallgatásával kezdődik.

Az elnök kérdésére határozott nemmel felel a bűnösségét illetően. 1923 szeptember 12 én azért tagadta, hogy Grosszal együtt utazott, mert azt hitte, hogy Grosz család miatt került letartóztatásba és ő félt, hogy őt is belekeverik. Grosztól január 28-án kapott levelet, amelyben arról értesíti, hogy augusztus elsején egy faültetvényből kifolyólag felkeresi. Nem várta a lakásán, hanem

véletlenül találkozott

vele az utcán. Grosz azt mondta, hogy prima üzletről van szó és a vonaton közölte, hogy aranyat vett és azt átcsépeszi Magyarországra. Meglepető nyugalommal felel az elnök kérdéseire és elmondja, hogy mint men-

tek éjjel Grosszal az erdőn keresztül, amikor egy Kaufmann nevű nagykereskedő fiatalemberrel találkoztak, akit nem ismert és akinek Grosz őt mint Grünbergert mutatta be. Azután egy közeli községbe értek. Itt megint találkoztak egy idegennel, akinek az ő két gallérjából egyet odaadott Grosz.

Elnök: Hogy adhatta oda egy ismeretlen embernek a gallérját a beleegyezése nélkül?

— Amikor ilyen nagy üzletről van szó, számít egy

tizenkét leies gallér?

— Az utolsó tárgyaláson azt mondta, hogy Grosz hetedikén Kolozsvárott volt. Hol volt addig?

— Ezt kérdeztem én is az ügyész urtól, amikor azt állította, hogy nyol-

cadikán végeztem ki Groszt. Én 7-én reggel érkeztem Kolozsvárra és délután már vissza is mentem. Tetszik látni, hogy mennyire tiszta itt minden.

— Azzal gyanúsítják, hogy Grosz utolsó levelét maga írta.

— Ez hazugság! A stílus is igazolja, hogy nem írtam.

— Miért félt akkor az ujjenyomattól?

— Én

nem féltam

egyáltalán. Oly dolgokon mentem én már keresztül, amilyeneken ember még nem.

A bíróság ezután elrendelte a kassai tanúk vallomásának felolvasását, ami ellen a védők semmisségi panaszt jelentettek be.

A lejárt kollektív szerződés ügyében a gyárak közös, a munkások egyéni tárgyalásokat akarnak

Temesvár, szeptember 30.

A temesvári munkásság csendes bérmozgalmat indított. A munkásoknak úgy a gyárakkal, mint a magánmesterekkel kötött kollektív szerződése most járnak le október elsején. A munkások a szerződést alapos revízió alá kívánják vonni. A béreket úgy akarják megállapítani, hogy azok a mai drágasági helyzettel arányban legyenek.

A Bánsági Szakszervezeti Tanács értesítette a Bánsági Gyáriparosok Szövetségét, hogy a szeptember 30-án lejáró kollektív

szerződést felmondja

egyben közölte, hogy az új bérmegállapítások körül nem kívánja a szövetség közbenjárását igénybevenni, hanem ezentúl minden gyár munkássága maga fog a gyár vezetőségével tár-

gálni. A szövetség a bejelentést tudomásul vette, azonban tagjait értesítette, hogy egyéni a munkásokkal bérkérdésekben nem tárgyalhatnak.

Ennek dacára azonban egyes üzemek munkásai — így a Bega-malomban, a Múmalomban, a Filt-cipőgyárban — mégis megkísérelték az új munkabérek rendezéséről a gyár vezetőségével tárgyalni, ahol azonban közölték velük, hogy ezt a kérdést

csak egyetemlegesen

rendezheti a Bánsági Gyáriparosok Szövetségének munkaügyi osztálya. Azóta ebben az irányban még nem történt semmi. Október elseje pedig küszöbön van. Egyelőre a még érvényben levő kollektív szerződés alapján fogják a munkások a munkát folytatni, de valószínű, hogy hamarosan valamilyen formában felveszik a tárgyalások fonalát.

Főhercegek temesvári barátja villamosbalesetnek lett áldozata

— Leugrott a robogó kocsiról és súlyos zúzódásokat szenvedett. —

Temesvár, szeptember 29.

Halálos némaság üli meg a kórház fehér vakolatu termeit. A portás szorgalmasan kalauzol. Az irodába érek, az igazgatónő monoton hangon diktálja:

— Mesznicsek Károly — pardon asszonyom, Ön tévedni méltóztatik, talán István, így, Mesznicsek István, ez jobban veszi ki magát. Az asszony keveset elgondolkozik, maga elé néz, majd mosolygós arccal igazat ad és folytatja. — Mesznicsek István, 43 éves, kereskedő, Temesvár-Józsefváros, Pályaudvar-sor 8. szám alatti lakos, ma délből tizenkettőkor

leugrott a villamosról.

jobb halántékán, a nyaka körül és a felső testén súlyos zúzódásokat szenvedett.

Igy. Nagyon egyszerűen. Egy ákombákomyszerűen teleírt papírlap és Mesznicsek István neve bevonult a sok lajstromozott beteg neve mellé.

Bizony Isten egy csöpp rendezői képessége sincs ennek a mi mindenható sorsunknak. Ha vizsgára bocsátaná Reinhardt Miksa, egész biztos, hogy nem menne át. Megvallom, nagyon lehangolt ez a Mesznicsek István tragikus esete. Szomorúan hatott rám, hogy az elegáns Pistát ez egyszer krétaféher arccal, mozdulatlan ajakkal

görcsös fájdalmakban

látom viszont. Nem illik ez a szerep

ennek a snájdig embernek, főhercegek barátjának, akiről évek előtt annyit írtak a lapok, beszéltek az emberek.

Furcsa gépezet ez a sors. Mesznicsek éppen ügyvédhez volt indulóban. Egész biztos, hogy nagyon sürgős lehetett az útja. Meglátta a feleségét és a robogó villamosról a Begapalota előtt leugrott. Belvárosból jövet itt a villamos pályája lejtős és az ugrás nagyon veszélyes. Mesznicsek egyik kezében botját, a másikban aktatáskáját tartotta, felöltöje ki volt gombolva, úgyhogy nem tudott megkapaszkodni. A leugrás után néhány másodpercig a kocsit mellett szaladt, majd a pótkocsi falához vágódott és a

lépcsője alá került,

ahol a súlyos zúzódásokat szenvedte. Ezer szerencse, hogy nem jutott a kezek alá, mert ott menthetetlenül elvész.

Bepólyázott arcáról ezernyi fájdalom, ezernyi szenvedés tükröződik vissza, halk hangon beszélget a feleségével, néhány percre visszanyerte öntudatát és abban a fehérvakolatu, csen-

des kórházi szobában mintha egy pillanatra látogatónak tért volna

az igazi élet.

Ott állott két felnőtt fia, kezét tördelve esukló zokogásban fáradt ki az asszony és az a hatalmas szeretet, amellyel Mesznicsek István övét övezte, mintha most skálázva borulna rá a szenvedő apára.

Mesznicsek István most a fájdalommal vivja élete legnagyobb csatáját.

A zsidó ujév

napján nem szabad zárva tartani az üzleteket?

Resica, szeptember 30.

A resicai rendőrség ma maga elé idézte mindazokat a zsidó kereskedőket, akik zsidó ujév napján, szombatban, zárva tartották üzleteiket. A kihallgatást vezető rendőrbíró a munkaszüneti törvénybe ütköző kihágással vádolja a kereskedőket, mert munkaszüneti napot megelőzően tilos az üzletet egész nap zárva tartani. A resicai kereskedők meglepetéssel értesültek az ellenük indított kihágási eljárásról. Jó lenne, ha a felettes hatóság felvilágosítaná a tulbuzgó rendőrtisztet, hogy a munkaszüneti törvény végrehajtási utasítása külön intézkedik a zsidó ünnepekről. Ezt illenék egy buzgó rendőrnek tudni!

A kereskedők kamarája

Temesvárott végleg megalakult

Temesvár, szeptember 30.

A bánsági kereskedelmi és iparkamarája új igazgató-választmánya a mai nappal végleg megválasztottnak tekintendő. Ismeretes, hogy a tizennégy kategóriára mindössze egy egységes lista érkezett be, amelyet a törvény értelmében a törvényszék elnöke teljesülés keretében megválasztottnak jelent ki. Tekintettel arra, hogy a szeptember huszonharmadiki ülés nem volt határozatképes, a mai ülésen, a megjelentekre való tekintet nélkül, ment végbe ez a hivatalos aktus. Reggel nyolc órakor Rádi Timót dr. törvényszéki főelnök több kamarai tag jelenlétében a kamara hivatalos helyiségében kihirdette az eredményt, amely szerint az új igazgató-választmány megalakult. A megválasztottak listáját jóváhagyás céljából a belügyminisztériumhoz terjeszti fel.

Hasbaszurta

barátját, mert nem fizette meg tartozását

Karánsebes, szeptember 29.

Balan Miklós, a karánsebesi teológia növendéke, Dumitrescu Gheorghe adótitelt az adóhivatalban hasbaszurta úgy, hogy az adótitelt sérülése életveszélyes.

Balan és Dumitrescu jó barátok, sőt lakótársak is voltak. Dumitrescu tartozott Balannak 1800 leiel, amit részletekben ígért letörleszteni. A törlesztés azonban folyton csak ígéret maradt s Balan hiába kérte az adótitelt, az nem volt hajlandó fizetni.

A diák a napokban meghallotta, hogy Dumitrescu postautalványon pénzt kapott, felkereste tehát hivatalában s kérte, követelte apénzét. Dumitrescu nem tudni mi okból, letagadta tartozását és kijelentette, hogy egy banival sem adós. Ez annyira felbőszítette a különben is beteges Balant, hogy kést rántva hasbaszurta Dumitrescut.

A megkéselt adótitelt előbb kórházba, majd pedig szüleihez Turnseverinbe vitték. Állapota életveszélyes. Balan ellen megindult az eljárás.

„Hedin“

a modern hashajtó végbélgolyócskáktól tíz perc alatt biztos hatás. Kapható SÁRGA GYULA gyógyszerárban, Temesvár III., Telekháztér 1 sz.

Brillians ékszer

arcképek régiségek, műtárgyak alkalmi vételek

Sternbergnél.

2500

leért vállalkozunk szoba vagy konyha tapétázására.

Szócsi és Társa

Temesvár, Hunyadi-ut 16. Telefon 2-51.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ókirályságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Látogatás Grozavescunál

Egy finom uri család interieurjében volt módom eltölteni egy gyorsan repülő órát, erős feketekávét és könnyű cigaretta mellett, az ünnepektől művészszerűen. A világ első operájának tenoristája. Birtokosa egy hangnak, egy művészetnek, egy élő kincsnek, melyet örömmel kamatoztat a modern Szérum. Amerika is, már várja a Metropolitan színházba, boldog és szerencsés gazdáját.

Mennyi tudás és mennyi szeretet; semmi tenorista allűr, semmi öntömjénezés. A kollegájáról szól, a Piccaveréről; az égbe emeli, dicséri a tudását, a finomságát, a kultúráját, beszél Gigli-ről és Schipa-ról, összehasonlítja őket Carusóval az utólréhetetlennel, ki naponta tanult és képezte hangját az utolsó percig, majd boncolja a nőanszokat Tita Rufo és Battistini között, kit előbbinél magasabbra helyez ideális eszközeinél és mély emberiségénél fogva. Schallapint sem melőzi. Majd az olasz bel cantoról beszél egyre gyorsabban, ékesszólóbban, belső lángtól hevülten mutatva a művészet igaz utját, arcán a világosság tüzzörszáival, mint égő bibliai csipkekor.

Csak önmagáról hallgat; énje felőlad nyomtalanul a művészet nemes italában, mint pezsgőben a gyöngy.

Ékesen szóló szerénység! Így csak igaz művész tud hallgatni. Sikerekről, tapsokról, koszorúkról, egy szót sem, úgy látszik nem nagyon érdekli; az utról beszélt, a messiás célról, melyet ha elérünk, ismét távolból világít.

A fiatal Goethe tiltakozott, hogy ne hasonlítsák össze Shakespeare-vel egy napon, mert az még porában is nagyobb; művésznünk sem tiltakozott kevesebb vervevel, egy esetleges carusói párhuzam ellen; csak hogy a sors, ez a nagy intrikus, igen gyakran megtréfálja a szerény embert, különösen a fiatal és tehetséges növekedőben s bizony megtörténhetik, hogy egy szép napon arra ébredünk, hogy az öt újunk is sok, hogy elszámoljuk azt a néhány énekest, akik azzal a fényvel és melegséggel költöztetik szívünkbe az örömet, mint a lugosi Grozavescu. Flaneur.

Szent Mihály napja. Tegnap este nyolc helyett már hétkor szólalt meg az estéli harangszó, ma reggel pedig a harangok öt helyett csak hatkor hívták a hívőket imára. Eljött Szent Mihály napja, amely évente ezt az őszi változást hozza. Mától fogva a házak kapuit is este egy órával előbb — kilenckor — s reggel egy órával később — hatkor nyitják, illetve zárják.

BÉRMALAS RESICAN. Pacha Agoston apostoli kormányzó Fiedler István kanonok és Waltner József dr. püspöki titkár kíséretében vasárnap és hétfőn tartotta meg bérmautját Resicabányán. Az egyházmegye vezetőjét az állományon ezrekre menő tömeg fogadta és kísérte lakására. A bérmaünnep vasárnap és hétfőn délelőtt folyt le. Az egyházi aktust mindkét napon 500 terítékes bankett zárta be, amelyen az összes felekezetek képviseltették magukat.

Gokler Antal nyugalomban

Temesvár, szeptember 30.

Gokler Antal, temesvári polgári iskolai igazgatót, negyvenöt évi ernyedetlen tanügyi munkásság után nyugdíjazták. Még életerős és munkabíró, de mennie kell, mert elérte a korhatárt.

Mennyivel jobb a fának, napfény melegíti, eső öntözi, gondos kéz ápolja, védi, míg gyümölcsöt termel, s késői magtalan vénségében is kegyelet őrzi roskatag törzsét. Gokler Antal élete fáján már gyűrűznek az évtizedek, de hatalmas egészségben vidul még lombkoronáján, s minden ősszel számos gyümölcsöt termel.

A jó pedagógus együtt nő a tanítványaival s minél többet ad másnak, annál jobban gazdagodik ő maga, tapasztalatban, műveltségben, tudásban; mélyül az emberismerete, magasodik a horizontja és szeme oly élesen látja a kis dolgok nagy jelentőségét, mint a tudós szeme a mikroszkop alatt az élet kicsinyített képét.

Ő jó pedagógus volt, ritka és nagy-szerű iskolamester, hosszú munkája intimitásában művésze lett a gyermek nevelésének. S most, mikor minden együtt van már benne, ami nagy értékes és boldogságot adó, a jövőre

reménykedek számára, — jön egy rideg rendelet és azt mondja, elég, kiszáradtál.

Az egész Bánság szomorúan veszi tudomásul távozását, hisz generációk nőttek fel a keze alatt ennek a kiváló nagyszívű embernek, kinek nem volt ellensége, csak barátja.

Neve messzi ismert, dicsőséget szerzett a magyar dalnak hosszú és eredményes működésével, a Magyar Dalárda élén, mely évek óta gyűjti vezetésével az első díjakat és a közelmúltban is öregbített régi hírnevét.

Élete műve összeforrt a város történetével, s egyike volt ama régi nagy polgároknak, kik megadták a nyolcvanas-kilencvenes években Temesvárnak azt a különös színt, azt a lokalkulört, mely egy más városban sem volt fel-lelhető ama régi időkben, mikor a komoly műveltség és a belső európeerség még meglehetősen ritka fogalom volt. Nagy Temesvár első kőművesei közé tartozott.

Ha távozik is Gokler Antal a közélet porondjáról, nem dobjuk nevét a feledés ólébe, hanem megőrizzük, mert meg kell őriznünk azt példaként, hogy tanítson, neveljen ezután is önzetlen, nemes munkára.

Az új színházi szezon

októberben kezdődik

Lugos, szeptember 29.

Két hét óta játszik Fekete Mihály színtársulata Lugoson s változatos műsorával állandóan ébren tudja tartani a közönség érdeklődését. Sorozatos előadások természetesen nem tarthatók, mivel ahhoz nincsen elegendő közönség s így a társulat szinte naponta más-más darabot hoz színre. Ennek folyamánya az, hogy a társulat tagjainak alaposan kijut a munkából s nemcsak reggel kilenctől kettőig, hanem gyakran még délután is vannak próbák. Operett és prózai darab váltakozva szerepel a műsoron, amelyet az igazgató legnagyobbra szentelt Lugoson még színre nem került darabokból állított össze. Az előadások jók, amit a közönség a színház rendszeres látogatásával és a szereplők ünneplésével is bizonyít.

A lugosi szezon október végén fejeződik be. A téli szezonra, mely valószínűleg még október végén kezdődik, a társulat már nagyban készülődik.

HATVAN SZÁZALEK! Kolozsvárról jelentik, hogy ma hirdették ki az írásbeli póterettségi eredményét. E szerint kolozsvári diák jelentkezett 157, sikerrel letette a vizsgát 68. Ugyanezen bizottságnál a naszöldi gimnáziumból 19-en jelentkeztek és mindössze egy felelt meg. A dési 12 jelentkező közül megfelelt 3, a beszterebányai 7 jelentkező közül pedig három engednek szóbelire.

BOTH FERENC DR. MEG NEM KAPTA MEG RÓMAI KINEVEZÉSÉT. Tegnapi lapszámunkban megírtuk, hogy Both Ferenc dr. a romániai kegyes tanítórend volt vikárius-provinciális nagy kitüntetés előtt áll, amennyiben valószínűleg már a legközelebbi jövőben a római egyetemen a piaristrend tanácstagja lesz. Ezzel kapcsolatban egyes lapok a kinevezésről, mint befejezett tényről írtak. Both Ferenc dr. annak közlésére kért fel bennünket, hogy Romából eddig még semmiféle kinevezési okiratot nem kapott.

ELHUNYT FRANCIA MINISZTER. Parisból jelentik, hogy Bourgeois volt kamaralnök és többszörös miniszter 74 éves korában meghalt.

Megnyílt Dénes és Pollák nőidvartárház fióküzlete Belváros, Mercy-utca. Főüzlet Gyárváros, Andrásy-ut.

Finom raglán- és felöltő-szövetek nagy választékban, alkalmi áron a Whitehouse-ban.

Fekete Mihály igazgató az új darabok egész sorát szerezte be. Új operettek: Orlov, mely a múlt héten került Budapestre bemutatóra, Dolly, mely hónapok óta kasszaslágert, Frásquita, Feleségem babája, Kis huncut, Riquette, ezenkívül lekött még egy szenzációs operettújdonasgot, melynek még nincsen megállapítva a címe. A prózai darabok között első helyen említendő Pirandello új munkája: Az ember, az erény és az állat, Masa pénzt keres, Gyúri urfi, melynek szerzője az erdélyi származású Boros László, Uri emberek, öt órai vendég, Fanny és a cselédkérdés, Őszi szerelem, Wilde Oszkárnak Bunbury című darabja, amely magyarul csak pár hónap előtt került először színre Budapesten, végül pedig Paul Gerald új darabja: Ha akarnám.

Az újonnan szerzett darabok nagy részét már szerepezik s nemsokára meg is kezdik tanulásukat. Egyik-másika Lugoson is színrekerül a szezon hátralevő részében.

MŰKÖDIK A SZOVJETBIRÓSÁG. Londonból tájékoztatják, hogy moszkvai jelentések szerint a legfőbb szovjetbiróság kilenc tisztviselőt hivatalos hatálommal való visszaélés miatt halálra ítélte.

Küldöttség Takács Józsefvárosi káplánál. Tegnap este ötagu küldöttsége a józsefvárosi hívőknek jelent meg Mihalovitz István dr. ügyvéd vezetése alatt Takács János józsefvárosi káplánál, akinek egy csaknem ezer aláírással ellátott ívet adtak át, melyben a józsefvárosi hívők bizalmukról és ragaszkodásukról biztosítják. Mihalovitz dr. hangoztatta, hogy mostani megjelenésükkel kifejezést akartak adni nagyrabecsülésüknek azon támadásokkal szemben, melyek Takácsot az utóbbi időben érték. Takács meghatóttan mondott köszönetet.

Átutalásokat az összes államokba a leggyorsabban és legjutányosabban a Temesvári Bank és Kereskedelmi R-T. eszközöl. Távirat-cím: Coloniale, Timişoara.

A FEKETE MISE című tárcájáért Karinth Frigyes a törvényesnek nyolcnapi elzárásra ítélte. Az ítéletet a tábla jóváhagyta.

Őszi és téli ujdonságok megérkeztek nagy választékban Dénes és Pollák cégnél, Gyárváros, Andrásy-ut. Fióküzlet: Belváros, Mercy-utca. Cégtulajdonos Dénes Vilmos.

A KÖZSÉGI VÁLASZTÁSOK ÉS A HADIZÓNA. Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöksége azzal a kéréssel fordult a kormányhoz, hogy a községi és megyei választások idejére a hadizónában függesszék fel a cenzurát és a periferiakon adják meg a gyülekezési jogot.

Mehr Armin fogászati műterme Temesvár-Józsefváros. Bulevard Carol (Hunyadi-ut) 15 szám. Fájdalommentes foghúzás helyi érzéketlenítéssel és kokaininjekcióval. Műfogak aranyból és porcellánból. Működik 1888 óta.

Intézeti kelengye céljaira a Whitehouse-vásznak és szövetek a legalkalmasabbak.

Mikor izlik legjobban a dohányzás? Egy öreg ur meséli: A feleségem vacsorára rendszeresen remekizü felvágottat tálal, melyet Fa Mihály Telekház-téri, vagy Mária melletti üzleteiben vesz. Ha ebből jól bevacsorázom, akkor izlik legjobban a dohányzás.

„Covay” mindennemű férfi fehérneműt konfekcionál, Temesvár-Gyárváros, 3 király-utca 7.

Lloyd-Taverna október havi műsorát már módunkban van ma leközelíteni és jóelőre leszögezhetjük, hogy nagy meglepetéseket tartogat az igazgató-ság a n. é. közönség számára, amennyiben nagyobb-nagyobb és művészkörökben is elismert nevekkel találkozunk. Mindenek előtt Harry and Ally művészpár, amelyet a közönség kérésére újra szerződtek és nyíltan mondhatjuk, hogy a szimpatikus és nagy tudású művészpár meg is érdemli precíz és elsőrangú teljesítményéért a közönség ragaszkodását, Csengeri Duca balleltáncosnő nevével már több nagy variete műsorban találkozunk, akinek táncstudása nagy előképzettségre enged következtetni. — Sefanto excentrikus stepp-táncosnő, a párisi Olympia v. tagja különleges tudásukba néhány napon belül a város közönségének osztatlan tetszését fogják kivívni. — Ford duo román nemzeti táncokkal, Hay Vilma különleges felfogású angol táncprodukcióival, Dürren Bessie és Sugar Boris mind külön-külön is ragyogó számai az októberi műsornak. — Külön kell még megemlíteni Salgó országosan kedvelt barhumoristát, ki állandó jó kedvével és mókáival gondoskodik a világvárosi hangulat fentartásáról. A hangulatot a legfinomabb bar italok és az elsőrendű konyha még inkább emeli. A parkett a közönség rendelkezésére áll, úgy az előadás közötti szünetekben, mint előadás után.

Kézrekerült szökött fogoly. Mrazek István vizsgálati fogoly a temesvári ügyészségi fogházban volt elhelyezve. Hat hónap előtt, amikor több társával együtt mezei munkára vitték, megszökött. Ma éjszaka több fiatal embert hoztak be csavargás miatt a rendőrségre s köztük volt Mrazek is. Visszakísérték az ügyészségi fogházba.

A gyárvárosi Pátria-kabaré új műsora ismét csupa szenzáció. Fellépnek: Miss Yolanda a bájos spicetáncosnő, Frizzi Fritz ének- és táncművész, továbbá a világhírű Oyra ének- és táncosnő, mely már csak pár napig marad Temesvárott. A műsort remek bohózat zárja be, melynek főszerepeit Jancsó Jolán, Réthy Irén, Várady, Beregi és Kemény játsszák. Külön kell megemlékeznünk Lígeti ismert jazz bandjéért, mely ma este tartja bucsuestéjét, mert egy külföldi hajós-társaság egyik luxuszahajójára fényes feltétellel szerződött. A kiváló zenekómikus bizonyára a külföldön is olyan szeretetnek fog örüvendeni, mint nálunk.

Bujdosó huszleiesek

A Déli Hirlap által forgalomba hozott husz leiesek közül az 0509—C. 2336, 0394—O. 3063, 0018—M. 3445, 0874—T. 2731 számúak még mindig bujdosnak. Aki közülük bármelyiket kézrekeríti és behozza a kiadóhivatalba, száz leit kap érte.

— **Rejtvények beküldési határideje.**
A keresztrejtvények, valamint a gyermekmellékleten közölt rejtvények megoldása legkésőbb esütörtök estig a szerkesztőségben kell, hogy legyen, mert máskülönben a későn érkező megfejtések a sorsolásokon nem vehetnek részt.

Jogerős ítélet

a Hajdu—Fekete ügyben

Temesvár, szeptember 30.

A temesvári törvényszék büntető felelősi tanácsa Rádi Timót dr. törvényszéki főelnök elnöklété mellett tárgyalta Fekete Vilmos dr. ügyvéd rágalmozási és becsületsértési perét, amelyet Hajdu Frigyes dr. ellen indított. Szavazóbíróként Ocnariu János dr., jegyzőként Schweiger Béla dr. vettek részt, Hajdu Frigyes dr. képviselőjében István Péter dr. jelent meg. A per előzményei még élénk emlékezetben vannak. 1923 augusztusában özv. Wiener Mórné Holló-utcai magánzónót ismeretlen tettesek meggyilkolták. A rendőri nyomozás sokáig nem tudott a gyilkosok nyomára akadni, míg végre Fekete Vilmos dr. utbizgatása alapján, — aki özv. Wiener Mórné albróje volt, — sikerült a tetteseket két szakálházi suhanc személyében kinyomozni. A rendőri nyomozás során a meggyilkolt özv. Wiener Mórné családját Hajdu Frigyes dr. képviselte s Fekete dr. szerint a városban szerte híresztelte, hogy Fekete dr. felette gyanus ebben az ügyben, másrészt pedig az özvegy temetésén kijelentette volna, „hogy a gyilkos a gyászoló közönség soraiban keresendő” és itt félremagyarázhatatlanul Fekete dr.-ra célzott.

Az elsőfoku bíróság Hajdu Frigyes dr.-t felmentette. Az ítélet ellen Fekete dr. felelőssel élt. A tárgyalást vezető Rádi dr. törvényszéki főelnök közel egy órási tanácskozás után kihirdette a felelősi bíróság ítéletét, amely az elsőfoku ítéletet jóváhagyta. A bíróság Fekete dr. 200.000 leies kártérítési kérelmével is elutasította. Az ítélet jogerős.

Művészet

Grozavescu

Temesvár, szeptember 30.

A magas C. birodalmában ma már a legnemesebb fémmel egyenértékű márka a lugosi Grozavescu Traján neve. Az a karrier, amelyet Bécs dédelgetett énekes Lugostól a bécsi nagy Operáig megfutott, olyan szédületes iramu, hogy csak oly nagy tehetségnek lehet benne része, mint Grozavescu. Hangja, iskolája a bécsi Steiner vezetése mellett csak nyert erőben, fényben és kifejezésben, úgy, hogy ma csak kevesen vannak a nagy tenoristák között is, akik ilyen hatalmas, minden atomjában kifejlett, csillogó hanganyaggal bírnak, mint ő.

Tegnapi estéje az örömteljes vizionálás érzése mellett egy vérbeli nagy művész diadalestéje volt. Operáriái, műdalai és ezek közül főleg a szívéhez és temperamentumához közelebb eső román dalok, mint csillogó gyöngyszemei voltak nagy művészetének. A temesvári közönség hálás lehet a Banatulnak, hogy alkalmat adott régi kedvencének szívbéli ünneplésére.

— cs.

Megyit! Megnyit!

Megnyitási értesítés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Gyárvaros, Fő-u. 23. szám alatt (a Jahner-féle gyógyszerár mellett) 1925 szept. 28-án, hétfőn a Gyárvaros legolcsóbb

rőfösüzlete

nyílik meg. Nagy választék mindenféle rőfösáruban. Valódi angol női- és férfiszövetek, ugyiszintén szabókellékek. Ajánljuk magunkat kiváló tszteleffel

Lőrincz Testvérek
rőfös-üzlet „Fekete Sashoz”
Gyárvaros, Fő-utca 23.

Legjobb minőségű, ujttermésű savanyított káposzta

finomra vágva és egész fejekben vendéglősök és kiskereskedők részére 25 kilogrammtól feljebb házhoz szállítva állandóan kapható

Löwinger Testvérek Ecetszeszgyár R.-T.
Timișoara, Gyárudvar-utca 3. szám
Telefon 182.

Keresek azonnali belépésre órákönyvelőt és gyors- és gépirónót

Írásbeli ajánlatok Dr. Ing. Klein Ernő műszaki irodájához (Belváros, Emanuel-ház) címzendők.

Németh György

csemege-, fűszer- és hentes-üzlete ez évi október hó 1-től IV., Bulev. Berthelot (Kossuth Lajos-u.) 21 sz. alá a kaputól jobbra, helyeztetik át. Az új és sokkal nagyobb helyiségben mindenféle csemegék, fűszerek és hentesárúk a legizetesebb és legfrissebb kivitelben árusítatnak.

Sztura Béla és László a fájdalomtól mélyen megtörtén jelentik, hogy forrón szeretett édesanyjuk

özv. dr. Sztura Szilárdné

szül. Tedeschi Mária

1925 szeptember 23-án, életének 45. évében, hosszas szenvedés és a halotti szentégek ájtatos fölvétele után, Budapesten elhunyt. Drága halottunk hült tetemét Temesvárott szeptember 30-án 5 órakor a gyárvarosi temető kápolnájából a családi sírboltba helyeztük örök nyugalomra.

Az engesztelő szentmiseáldozatot esütörtökön, október 1-én 9 órakor a gyárvarosi plébánia templomban mutatjuk be az Urnak.

Budapest, 1925 szeptember 25.

Áldott legyen emlékezte!

Tedeschi Janka,
dr. Gálos Rezsőné
szül. Tedeschi Klementin

testvérei.

Tedeschi Béla
Dr. Tedeschi Jenő

Üveg,
porcellán,
lámpák,
állandóan újdonságok.
Előnyösen ismert szabott árak.



Baruch Üveggyár,
Timișoara.

Vas- és rézbutorgyár

Szeptember 1-től saját gyártelepén működik. Erzsébetváros, Templomtér 2.

Központi iroda: Hermes Bank R.-T.

Lloydsor 5.

Gyárt mindennemű vas- és rézbutort, korházi és szállodai berendezést.

Központi telefon: 518 és 316.

Gyári telefon 18-31

Lapkihordók

egyes külvárosok részére fixfizetéssel azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban.

„JUVELIE”

ékszerüzlet értesíti a nagyérdemű közönséget és tisztelt vevőit, hogy finom és izléses saját készítményű, olcsó árúit kizárólag csak a Juvelie ékszerüzletben lehet beszerezni.

Iparművészeti munkák, átalakítások és javítások szakszerű készítése.

Villanyerőre berendezett saját műhely külön.

Brilliant, aranyat a legmagasabb napiáron fizetem.

„JUVELIE”

Temesvár, Str. Mercy 3, kapu alatt Erdélyben és Bánátban jól bevezetett.

Mindennemű tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben
Schaar és Námory cégnél
Telefon 9-64.

Zsák, ponyva zsinag

SINGER HENRIK, Gyárvaros,
Fő-utca.
Telefon 13-25.

Mindenszentekre

művirágkoszorúk és ércskeresztek gyári áron kaphatók

a Városi Temetkezési Vállalatnál.

Rózsa Benő

szücs- és szőrmeáruháza
Belváros, Erdő-u. 8.
saját ház. Telefon 2044



a legnagyobb választékban, bundák, sport-kabátok, boák és mindennemű szőrmeárúk kaphatók a legolcsóbb áron.

Valódi angol raglánok, kész férfi-, fiu- és gyermekruhák, férfi- és női gummiköpenyek óriási választékban

KINCS ARTUR-nál
Timișoara II., Andrássy-ut
Telefon 18-53.

Belügyminiszter által is engedélyezve.

Soha nem létezett hasonló alkalom!

Házhelyek

1-2 évi részletre. Építéshez ingyen téglaprést. A téglák helyszínen előállítható minden költség nélkül.

Bővebbet a helyszínen, a gyárvarosi strandtól 3 percre. a bódéirodában.

Hazbérével lefizetheti és sajátja lesz.

Október 1-én

nyílik meg

Minnich János

autófelszerelési szaküzlete.

Belváros, Hunyadi-u.
és Dom-tér sarok.